

Missiv

2025-05-12

Diarienummer: 25AFN48

Handläggare:

Lars Lodin
026-17 80 00
lars.lodin@gavle.se

Nämnd:

Arbetsmarknads- och
funktionsrättsnämnd

Insatser utan individuell behovsprövning

Förslag till beslut

- Att ge sektor Valfärd befogenhet att utföra insatser utan individuell behovsprövning enligt 11 kap 5 § nya Socialtjänstlagen (som träder i kraft 2025-07-01) i enlighet med föreslagna insatser i bifogad bilaga "Insatser utan individuell behovsprövning",
- Att Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens delegationsförteckning uppdateras i enlighet med detta beslut, samt
- Att beslutet gäller från och med den 1 juli 2025.

Ärendebeskrivning

En av nyheterna som föreslås i socialtjänstlagen (2025:000) är att arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ges en möjlighet att tillhandahålla insatser för personliga behov till enskilda utan någon individuell behovsprövning. Den nya möjligheten syftar till att ge socialtjänsten bättre förutsättningar för att erbjuda tidiga och förebyggande insatser. Genom att kunna tillhandahålla insatser till enskilda på ett förenklat sätt är tanken att socialtjänsten ska nå invånare tidigt och därigenom motverka behov av mer omfattande insatser.

Förslaget till ny socialtjänstlag är formulerad som en möjlighet att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning och innebär därmed ingen skyldighet för nämnden att erbjuda insatser enligt det förfaringssättet.

En förutsättning för att nämnden ska kunna tillhandahålla insatser utan utredning och individbeslut är att kommunen beslutar särskilt om att dessa insatser ska gå att tillhandahålla utan individuell behovsprövning. Det gäller även insatser som tidigare tillhandahållits på detta sätt, som till exempel rådgivning, träffpunkter och enklare former av stöd- och samarbetssamtal.

I förslaget till nya SoL används begreppet insats som en övergripande benämning för de stöd- och hjälpåtgärder nämnden tillhandahåller enskilda. Insatserna sker i form av rådgivning, omsorg, vård, stöd och annan hjälp.

Insatser utan behovsprövning ska

- vara ett komplement till nuvarande ordning med beslut om insatser. Både kommunala och privata utförare ska ha en skyldighet att informera om rätten att ansöka om behovsprövade insatser
- omfattas av krav på dokumentation, men socialnämnden får, om det finns särskilda skäl, bestämma att uppgifter som kan röja den enskildes identitet inte ska dokumenteras vid en insats. Ett sådant beslut gäller då alla som deltar i en viss insats
- kunna ges utan vårdnadshavares samtycke till unga mellan 15 och 18 år. Socialnämnden ska också ha övervägt och bedömt att insatsen är lämplig att erbjuda till den tänkta målgruppen på det sättet.

Vissa insatser får fortsatt inte ske utan behovsprövning. Inom Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden är dessa:

- plats i särskilda boendeformer för äldre och bostäder med särskilt stöd för personer med funktionsnedsättning
- hem för viss annan heldygnsvård, vilket avser korttidsboende
- ekonomiskt bistånd

Bilaga

I bilagan redovisas de insatser som idag genomförs utan individuell behovsprövning. I

samma dokument föreslås även ställningstagande kring hantering av undantag för dokumentationskravet i ärendet 25AFN49.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Velfärd